

Nyheter inom offentlig upphandling

Mora 5 oktober 2017

Birgitta Laurent

Tre nya upphandlingslagar 2017-01-01

- Lagen om offentlig upphandling (LOU) + komplettering 2017-06-01
- Lagen om upphandling inom försörjningssektorerna (LUF)
- Lagen om upphandling av koncessioner (LUF)

Förändringarna omfattar inte

- Lagen om försvars- och säkerhetsupphandling (LUFS)
- Lagen om valfrihetssystem (LOV)

Fakta om offentlig upphandling

- Cirka 600-700 miljarder kronor per år (eller är det 800?)
- 1 100 (av 4 100) organisationer tillämpar upphandlingsreglerna
- 30 % av kommunens budget är upphandlade varor/tjänster
- Få anbud rent generellt. Endast 1 anbud inkom i 12 % av upphandlingarna över tröskelvärdet
- 8 % av alla annonserade upphandlingar överprövas
- Mer info på www.upphandlingsmyndigheten.se

Varför nya upphandlingsregler?

- Sunda förfaranden
- Förenklingar och ökad flexibilitet i offentlig upphandling
- Strategisk användning av upphandling
- Underlätta för små och medelstora företag att delta
- Tillsyn och vägledning

LOU = skyddslagstiftning för leverantörer

Grundläggande principer

- Likabehandling
- Icke-diskriminering
- Proportionalitet
- Öppenhet
- Ömsesidigt erkännande

Rättelse, förtydliganden och kompletteringar

Upphandlande myndighet får tillåta eller begära att en leverantör

- rättar en felskrivning, felräkning eller något annat fel i en handling som har getts in av leverantören
- förtydligar eller kompletterar en sådan handling

OBS! Åtgärden måste vara förenlig med principerna om likabehandling och öppenhet.

Uppdelning av kontrakt

Uppdelning av kontrakt

- Obligatoriskt att överväga uppdelning av ett kontrakt i delar
- Om inte – ska skälen anges skriftligt

Upphandlande myndighet kan

- Begränsa antalet delar en leverantör kan lägga anbud på
- Begränsa antalet delar som en leverantör kan vinna

Kvalificeringskrav

Ekonomisk och finansiell ställning

- Omsättningskrav får som huvudregel inte överstiga två gånger värdet av kontraktet
- När kontrakt delas in i delar -> Omsättningstaket gäller varje enskild del

Tilldelning av kontrakt

Ekonomiskt mest fördelaktiga ska utvärderas på någon av följande grunder

- Bästa förhållandet mellan pris och kvalitet,
 - Kostnad, eller
 - Pris
-
- Möjligt att beakta livscykelkostnaden

Livscykelkostnad

Exempel på parametrar som kan beaktas:

- Inköpspris
- Leverans- och installationskostnad
- Driftkostnad
- Underhåll
- Externa miljöeffekter
- Avvecklingskostnad
- Restvärde

Onormalt låga anbud

- Ett obligatorium för UM att begära en förklaring vid onormalt låga anbud
- En skyldighet för UM att förkasta anbudet om leverantören inte på ett tillfredsställande sätt kan förklara det låga priset eller kostnaden (det är alltså fortfarande möjligt att "köpa sig in" på en marknad)
- Om det låga priset innebär att leverantören inte kommer kunna leva upp till sina miljö-, social eller arbetsrättsliga skyldigheter ska anbudet förkastas

Egenförsäkran, ESPD

European Single Procurement Document (ESPD)

En egenförsäkran där leverantören intygar att de

- inte ska uteslutas ur upphandlingen,
- uppfyller kvalificeringskraven och att de
- kan ge in efterfrågade bevis för detta

Obligatoriska uteslutningsgrunder

- Organiserad brottslighet
- Korruption
- Bedrägeri
- Terroristbrott och brott med anknytning till terroristverksamhet
- Penningtvätt och finansiering av terrorism
- Människohandel

Frivilliga uteslutningsgrunder

- Åsidosättande av vissa miljö-, sociala eller arbetsrättsliga skyldigheter
- Allvarliga fel i yrkesutövningen
- Överenskommelser med andra leverantörer som syftar till att snedvrída konkurrensen
- Brister i fullgörandet av ett tidigare offentligt kontrakt
- Intressekonflikt i upphandlingen
- Deltagande i förberedelserna
- Otillbörlig påverkan på upphandlingen

Självsanering

En leverantör som *ska* eller *får* uteslutas **ska ändå tillåtas delta** om den kan visa att den vidtagit konkreta åtgärder. Detta är en rättighet för leverantören.

Sådana självsanerande åtgärder kan bestå i

- ersättning av eventuella skador
- medverkat till utredningen av överträdelsen samt
- åtgärder för att förhindra ytterligare överträdelser

- Innan avtal ingås ska myndigheten kräva att (vinnande) anbudsgivare ger in kompletterande handlingar (bevis). Myndigheten får därutöver när så krävs begära in detta.
- Bevis i detta sammanhang är utdrag ur belastningsregistret.
- Om anbudsgivare åberopar annans kapacitet -> Även denne måste "fylla i ett ESPD-formulär" och kunna uppvisa bevis.
- Tanken är att uppgifterna i en ESPD ska kunna återanvändas.
- Problemen med utdrag ur belastningsregistret -> Sanningsförsäkran

Lön, semester och arbetstid

Om det är behövligt och villkoren går att fastställa ska UM ställa villkor avseende

- Lön
- Semester
- Arbetstid

De villkor leverantören minst ska uppfylla ska anges enligt den lägsta nivån som följer av ett centralt kollektivavtal som tillämpas i hela Sverige

Villkoren får dock inte anges till en lägre nivå än vad som följer av lag

Underleverantörskedjan

- UM ska kräva att leverantören ska säkerställa att dennes underleverantörer som *direkt medverkar* till fullgörande av kontraktet uppfyller villkoren om lön, semester och arbetstid
- Avser underleverantörer i alla led
- Kontrakten kan avse såväl tjänster och byggentreprenader som varor

Andra nyheter

- Elektronisk kommunikation i upphandlingar
- Innovationspartnerskap
- Dynamiska inköpssystem

- Sysselsättningskrav kommer att bli allt vanligare
- Utredningen "Flexiblare och enklare regler för upphandlingar under EU:s tröskelvärden samt vissa överprövningsfrågor" ska vara klar senast 15 juni 2018. Utredare är advokat Anna Ulfsdotter Forssell

Tack för att Ni lyssnat!

Birgitta Laurent

birgitta.laurent@svensktnaringsliv.se

Tel: 08-553 43 142, 0703-42 32 10